

RAY MOND

Een leven lang
dromen

VAN HET GROENEWOUD

LANNOO

Voorwoord	10
De jaren vijftig	12
De jaren zestig	38
De jaren zeventig	58
De jaren tachtig	120
De jaren negentig	144
De jaren nul	174
De jaren tien	200

Mijn eerste levensjaren bracht ik door in de Zonnebloemstraat, in Anderlecht.

Ik herinner mij het brede, schuin aflopende trottoir, wat een alternatieve manier van voetballen teweegbracht. Naast het appartement van mijn ouders, in een belendend huis, was er dat van mijn tante Yvonne, zus van mijn moeder, en oom Frans. Zij hadden een zoon van dik twee jaar ouder dan ik, Nikolai genaamd, die als grotere broer fungeerde, maar ook als mijn kwelgeest. Ik herinner mij helaas dat hij mij ooit in een bos brandnetels duwde en dat hij mij uitdaagde voor exploten die hij zelf niet aandurfde, waardoor ik ooit een kunststukje met mijn driewieler besloot met een gat in mijn hoofd. Verder betrof het onder meer in bomen klimmen, enfin, jongenspret, die eindigde in een loeiend gehuil – ofwel omdat ik zo stom was te durven wat hij niet durfde, met fatale gevolgen, ofwel omdat ik bespot en gejend werd omdat ik het zelf niet durfde. We lieten ook ooit te zijner huize de parkiet ontsnappen uit de vogelkooi, en dat kwam me op de enige, intimiderende reprimande te staan vanwege mijn geliefde oom Frans, die me, althans wat die tijd betreft, verder bijblijft voor zijn gezang van Ah! vous dirai-je, maman, de Franstalige versie van Altijd is Kortjakje ziek.

Belangrijk was de passage van tram 63 door de Zonnebloemstraat, op weg naar de terminus. Het betekende heel wat voor mij, het zicht en de geur van die tram, en ik was dan ook dolgelukkig met een houten replica, eigenhandig gefabriceerd door mijn vader, de muzikant Nico Gomez (eigenlijk Jos van het Groenewoud). Er zijn foto's van mijn gelukkige zelf met die houten tram, maar vanwege uitleenbeurten aan de geschreven pers ben ik ze kwijt.

Ik had goudblonde krulletjes, waardoor de mensheid mij steevast versleet voor een mooi meisje, en ik heette tijdens die eerste jaren Kiki. Ik lustte vrijwel niets van wat de pot schafte en de door mij uitgesproken zin 'Kiki lusje niet' is een eigen leven gaan leiden in de familiekring.

Ik kon goed rekenen: wanneer ik voor gedrag en vlijt – want dat waren de enige duidingen in mijn wekelijks schoolrapport – minimaal een acht had, dan kreeg ik op het einde van de week een Dinky Toy cadeau, een klein metalen autootje, een keurige weergave van de werkelijkheid. Mijn ondertussen op het toneel verschenen stiefvader reageerde eens sceptisch, toen ik met een negen voor gedrag en slechts een zeven voor vlijt kwam aanzetten. Maar ik rekende hem voor dat de som van beide het vereiste minimum vertegenwoordigde. Een mens moet opkomen voor zijn rechten.

In die tijd had je, wat de weergave van muziek betrof, de bakelieten 78-toeren plaat, een kleinood dat brak als je het op de grond liet vallen. Er bevond zich een hele stapel van in onze living en ik herinner mij hoe ik gretig het materiaal doorploegde, waarbij ik na een tijd kon lezen wat er op het etiket stond. Er ging vooral magie uit van de blauwe etiketten met gouden letters, waarop te lezen stond dat het lied werd uitgevoerd door het orkest van Vic Baeyens, met als speciale vermelding 'Chant: Nico Gomez', niemand minder dan mijn vader dus.

Ergens in 1956 of begin 1957 verhuisden mijn ouders, dat wil zeggen mijn moeder en stiefvader, van Anderlecht naar Amsterdam-Zuid, om aldaar stiefvaders politiek geluk te beproeven. Hij was Nederlander en mocht zich slechts politiek roeren in zijn vaderland. Toen ze goed en wel gehuisvest waren, lieten ze mij overkomen. Ik werd tijdelijk geparkeerd in Ukkel, waar mijn ondertussen ook verhuisde tante en oom woonden. Daar bezocht ik enkele weken of maanden een Franstalige school, een zaak waar ik nog profijt van heb kunnen trekken, want tot op zekere hoogte kan ik mijn plan trekken in het Frans. De kennismaking met de leerlingen en de juf op een montessorischool in Amsterdam verliep uiterst gunstig, omdat ik terstond in de rol werd geduwd van vertederend sprekende Belg. Het naschoolse

leven was ook bijzonder prettig: meestal werd dat voetballen en ravotten op een naburig weiland, en wat eten en slapen betrof, kreeg ik vooral met mijn liefhebbende en grappige oma te maken. Mijn moeder had tijdelijk een job, wellicht omdat de materiële verdiensten van mijn stiefvader onvoldoende waren voor eten en huisvesting. Bij mijn oma (en opa, de tweede man van mijn grootmoeder) was het gezelligheid troef. Ik herinner mij geen spoor van stress en dat was wel even anders bij mijn ouders.

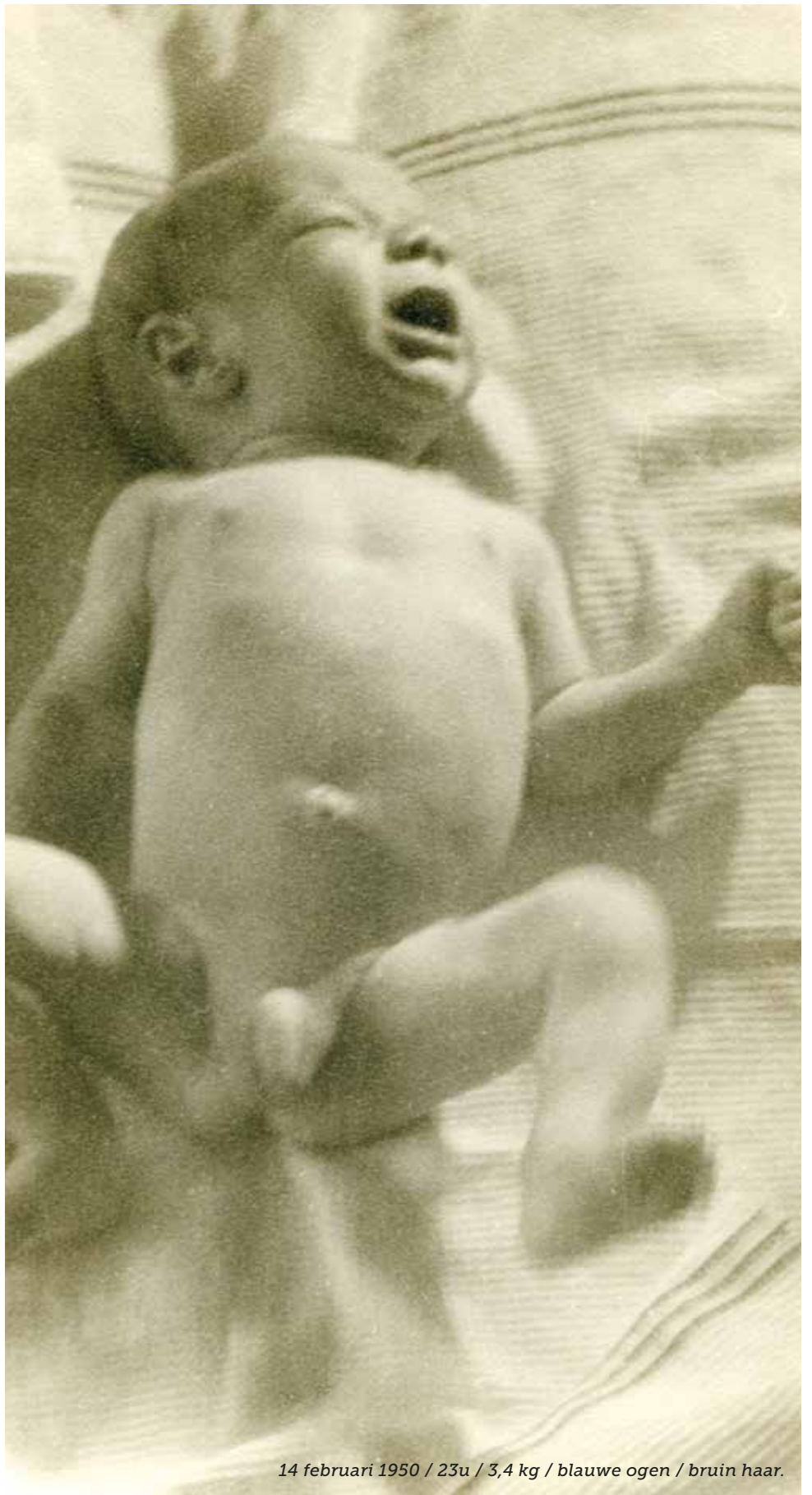
Ik kreeg, qua opvang, verder nog te maken met oom Hans en tante Fenny. Zij waren de ouders van een zoon, Etienne, drie jaar jonger dan ik en ondertussen helaas in treurige omstandigheden overleden, en tweelingdochters, genoemd naar mijn moeder, Deborah, en tante Yvonne. Het betrof hier pseudo-familie. In de periode tussen 1945 en 1950 waren drie Hollandse mannen met hun vrouw naar België gevlucht, om geen politionele terreur te moeten uitoefenen in de toen opstandige kolonie Nederlands-Indië. Die drie mannen waren mijn vader, mijn oom Frans en de hierboven genoemde Hans Zeldenrust. Vanwege de intimiteit tussen de drie koppels – dat alles geestelijk – werden uiteindelijk Hans en Fenny tot oom en tante gebombardeerd, zij het dus zonder bloedband.

Al waren de uren met mijn medeleerlingen enerzijds en mijn oma anderzijds een bron van warmte en medemenselijkheid, daarbuiten viel er ook nog tijd stuk te slaan. Ik ben, als enig kind, veel beginnen lezen en kon mezelf ook goed bezighouden met de imaginaire avonturen van mijn teddybeer Winnie, genaamd naar het boek Winnie de Poeh, dat meesterwerk van de Engelse schrijver A.A. Milne, met prachtige tekeningen van E.H. Shepard. Ik vermeld hier ijverig schrijver en tekenaar, om me des te harder te kunnen distantiëren van de waardeloze herneming door de fabriek van Walt Disney.

Jos van het Groenewoud (Nico Gomez) en Debora Tak ('Hashje').

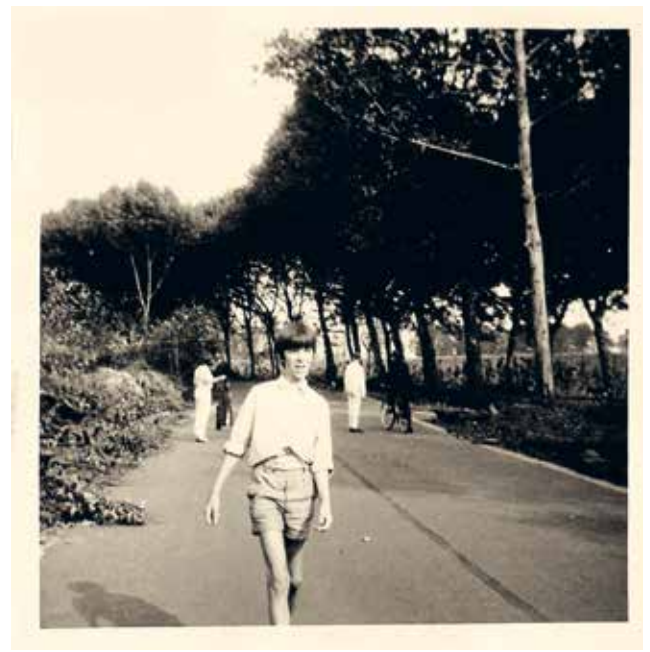
14 februari 1950 / 23u / 3,4 kg / blauwe ogen / bruin haar.

Kerst '66, in de Ardennen.

Rivierenhof, Deurne.

'In Deurne moest ik op mezelf terugvallen – dat had ik niet in Amsterdam. En als je zo in jezelf gaat zitten broeden, moet je een fantasiewereld ontwikkelen om het leven in een boze wereld leefbaar te houden. Eerst schreef ik daarover, maar ik heb nooit met de gedachte gespeeld schrijver te willen worden. Ik vind schrijven droger en saaier dan je verhaal vertellen met een gitaar en een piano erbij, en later met drums en bas. Dat is van een rijkdom die ik althans niet kan krijgen met alleen maar schrijven. Aristoteles had ook al een duidelijke voorkeur voor het genre waarin de dichtsterlijke uitbeelding optimaal tot haar recht komt, doordat behalve taal en ritme ook melodie een belangrijke rol speelt.'

Thuis in Deurne.

Grote Markt, Brussel.

Eerste tv-show met Bien Servi en saxofonist Willy Vande Walle, die ook de sax-solo speelde op de eerste single van Louissette ('Maria, Maria, ik hou van jou').

de
jaren **N**
UL

Cap Gris-Nez in 2004.

Met Admiral Freebee en zoon Leander op Nekka Nacht.

Op de achtergrond Hugo Boogaerts (sopraansax) en Carlo Nardoza (trompet).

'Een ondankbaar aspect aan optreden is dat ik met mijn rug naar mijn vrienden-muzikanten moet spelen. We moeten namelijk verkopen. Alleen als we repeteren, kan ik hun gezichten zien. Het is gewoon leuk om met min of meer gelijkgestemden muziek te spelen. Ik kan me weinig voorstellen dat leuker is, behalve het tactiele met het meisje.'

Raymond met Zwangere Guy - Beursschouwburg, Brussel 2019.

Raymond bij de voordeur van zijn vroegere appartement in Elsene waar hij begin jaren '70 zwarte sneeuw zag. Hier schreef hij liedjes als 'Bierfeesten', 'Gelukkig zijn' en 'Maria Maria, ik hou van jou'.

Auteur: Raymond van het Groenewoud
Producer: Karel Van Mileghem
Productie-assistent: Sara Vermassen
Vormgeving: Nathalie Sternotte – oflua.com

Foto's:

Alex Van Hee: p. 145, 153, 159, 191, 199, 205, 207, 208, 210, 217, 245
Bruno Cornil: p. 170
Cas Janssens: p. 213, 216, 219, 229, 231, 251
Charlie Dekeersmaecker: p. 214, 224, 225
Danny Willems: p. 125, 175, 184, 196, 197
Ernest Potters: p. 121, 137
Fabrice Debatty: cover, p. 4, 5, 9, 201, 234, 235, 240, 241, 242, 243, 246, 249, 252, 253, 254, 255
Filip Claus: p. 131, 132
Greta Buysse: p. 171
Guido Dehaes: p. 90, 104, 105, schutblad achter
Harry Cock: p. 91
Herman Selleslags: schutblad voor, p. 66, 80, 81, 87, 88, 89, 95, 96, 97, 112, 113, 118, 129, 135, 141, 178, schutblad achter
Jan Nackaerts: p. 84, 101
Jasper van het Groenewoud: p. 211
J.J. Soenen: p. 164
Johan Jacobs: p. 230, 233
Karel Van Mileghem: p. 237
Leo Veger: p. 168
Lieve Blancquaert: p. 155
Marco Bakker: p. 188
Miet Ongena: p. 6, 65, 73, 75, 76, 77, 79, 85, 99, 103, 106, 107, 117
Nana De Backer: p. 250
Patrick De Spiegelaere: p. 140, 143, 150, 152, 160, 161, 163, 165, 166, 167
Paul Coerten: p. 59, 102, 108, 109, 111
Sofie Hendrickx: p. 239
Stephan Vanfleteren: p. 149
Steven Hendrix: p. 221, 223, 226
Tim Dirven: p. 173
Privé-archief Mie De Backer: p. 127, 128, 133, 134
Privé-archief Raymond van het Groenewoud: p. 12 t.e.m. 57, 63, 68, 69, 71, 72, 82, 93, 98, 115, 116, 126, 139, 156, 157, 181, 182, 183, 186, 187, 190, 194, 195, 227
Privé-archief Sigrid Spruyt: p. 192

Met dank aan:

Maarten Van Steenbergen - Johan Kerckhof - Sara Vermassen - Sofie Hendrickx
Fenny Zeldenrust - Miet Ongena & Jean-Marie Aerts - Jan Selleslags - Geert Bonne
Fabrice Debatty - Mie De Backer - Nana De Backer - Sigrid Spruyt

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2020 en Raymond van het Groenewoud
D/2020/45/190 – ISBN 978 94 014 65601 – NUR 661

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

